

2013 Yılında İnşaat Harcamaları 141,7 Milyar TL Oldu

2013 yılında inşaat sektöründe toplam harcama büyüklüğü 141,7 milyar TL'ye yükselmiştir. 2012 yılında 127,1 milyar TL olan inşaat harcamaları 2013 yılında cari fiyatlarla yüzde 11,5 büyümüştür. 2012 yılında inşaat harcamalarındaki büyüme yine cari fiyatlarla yüzde 8,5 olmuştur. 2013 yılında kamu inşaat harcamaları cari fiyatlarla yüzde 36,0 büyümüş ve 61,25 milyar TL olmuştur. Kamu'nun toplam inşaat harcamaları içindeki payı da yüzde 43,2'ye kadar yükselmiştir. Kamu kesiminde başlayan ve devam eden büyük alt ve üst yapı projeleri ile kamu inşaat harcamaları yüksek gerçekleşmektedir. Özel sektör inşaat harcamaları ise 2012 yılında 82,1 milyar TL iken, 2013 yılında gerilemiş ve 80,44 milyar TL'ye inmiştir. 2014 yılında inşaat sektöründe kamu harcamalarının yavaşlayarak sürmesi beklenirken temel belirleyici özel sektör inşaat harcamaları olacaktır.

Mevcut İnşaat İşleri Seviyesi Nisan Ayında Yükselişini Sürdürdü

Mevcut inşaat işleri seviyesi 2013 Ağustos ayından itibaren kademeli bir gerileme eğilimi içine girmişti. Yeni yılın ilk iki ayında da mevcut inşaat işleri seviyesi gerilemesini sürdürmüştü. Mart ayında ise mevcut inşaat işleri yaklaşık sekiz ay sonra ilk kez bir önceki aya göre yükselmişti. Nisan ayında da bu artışın sürdüğü görülmektedir. Bu artışta mevsimsellik ile birlikte de yerel seçim sonrası yeni işlere başlama kararları da etkili olmaktadır.

Yeni Alınan İnşaat İşleri Durağan

İnşaat sektöründe yeni alınan işler 2013 yılında Haziran ayından sonra durağan bir eğilim içinde olmuştur. Yeni yılın ilk ayında yeni alınan inşaat işleri 5,8 puan artmıştı. Şubat ayında ise yeni alınan işlerin seviyesi bir önceki aya göre 8,1 puan gerilemişti. Yeni alınan inşaat işleri Mart ve Nisan aylarında gerilemesini sürdürmüştü ve son üç yılın en düşük seviyesine inmiştir. Nisan ayı boyunca yerel seçim sonrası yeni iş siparişleri henüz harekete geçmemiştir.

Konut Satışlarında Gerileme Nisan Ayında Hızlandı; Yüzde 12,3

2014 yılının Ocak ayında konut satışları geçen yılın Ocak ayına göre yüzde 0,2 artmıştı. Şubat ve Mart aylarında ise konut satışları geçen yılın aynı aylarına göre yüzde 5,5 ve yüzde 10,6 gerilemişti. Nisan ayında ise konut satışlarındaki gerileme yüzde 12,3'e yükselmiştir.

Böylece yılın ilk dört ayında konut satışları geçen yılın ilk dört ayına göre yüzde 7,5 düşerek 341.463 adet olarak gerçekleşmiştir. Konut satışlarındaki gerilemenin sürmesi beklenmekle birlikte konut kredisi faiz oranlarındaki düşüş halinde gerileme yavaşlayabilecektir.

İnşaat ve Gayrimenkul Sektörünün Kullandığı Kredilerde Artış (Kur Artışının da Etkisi Yaşanıyor)

İnşaat sektörünün 2013 yılında yurtiçinden kullandığı krediler yüzde 44,0, gayrimenkul sektörünü kullandığı krediler ise yüzde 34,8 artmıştır. Bu artışta döviz cinsi kullanılan kredilerin kur artışları ile TL karşılıklarının yükselmesi de etkili olmuştur. Yeni yılda da artışın sürdüğü görülmektedir. Yavaşlayan işlere rağmen kredi talebinde artış sürmektedir. Yurtdışından kullanılan krediler ise inşaat sektöründe gerilerken, gayrimenkul sektöründe artış yaşanmaktadır.

Mayıs Ayında Konut Kredileri Faizi Aylık Ortalama Yüzde 1,1

Konut kredisi aylık ortalama faiz oranları 2014 yılında artış eğilimi içine girmişti. Ortalama aylık konut kredisi faiz oranları bu artış eğilimi içinde Mart ayında yüzde 1,10'a kadar yükselmişti. Merkez

Bankası'nın faiz artışı ve beklentilerin bozulması ile tüm kredi faizleri yükselmişti. Nisan ve Mayıs aylarında ise faiz artışları durağanlaşmıştır. Beklentilerin iyileşmesi ve Merkez Bankası'nın Mayıs ayındaki faiz indirimi ile birlikte kredi faizlerinde de gerileme beklentisi artmaktadır. Buna bağlı olarak konut kredisi faiz oranlarında da sınırlı bir gerileme yaşanabilecektir.

2014 Mart Ayında Alt Sektörde Farklı Üretim Artışları Yaşandı

2014 yılının Ocak ayı genel olarak üretim artışının hızlı gerçekleştiği bir ay olmuştu. Şubat ayında da çok sayıda alt sektörde hızlı üretim artışları sürmüştü. Mart ayında ise alt sektörlerde farklı üretim artışları yaşanmış olup ilk iki ayda hızlı üretim artışı olan bazı alt sektörlerde üretim artışı Mart ayında yavaşlamıştır. 14 alt sektörde Ocak-Mart ayı sanayi büyümesi geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 10,0 ve üzerinde gerçekleşmiştir. 5 alt sektörde ise üretim artışları yüzde 20 ve üzerinde olmuştur.

Mart Ayında İhracat Yüzde 4,3 Geriledi

2014 Mart ayında inşaat malzemesi ihracatı 1.84 milyar dolar olmuş ve geçen yılın aynı ayına göre yüzde 4,3 gerilemiştir. Yeni yılda ihracat ilk iki ayda arttıktan sonra Mart ayında düşmüştür. İlk üç ayda ihracat 5,3 milyar dolar ve ihracat artışı yüzde 4,7 olmuştur. 2014 yılı Mart ayında yıllık ihracat 21,55 milyar dolar olmuştur. Yıllık ihracat artışı yüzde 1,3 olmuştur.

İthalatta Gerileme Mart Ayında da Sürdü; Yüzde 4,9

2014 yılının ilk üç ayında ithalat geçen yılın altında gerçekleşmiştir. Mart ayında ithalat yüzde 4,9 düşmüştür. Yılın ilk üç ayında ise ithalat 2,25 milyar dolar, ithalattaki gerileme ise yüzde 5,2 olmuştur. 2013 yılında inşaat malzemeleri ithalatı bir önceki yıla göre yüzde 21,3 oranında artmış ve 10,37 milyar dolara ulaşmıştı.

Merkez Bankası Politika Faizini Yüzden 10,0'dan Yüzde 9,50'ye İndirdi

Merkez Bankası Mayıs ayında ise mevcut koşullar içinde politika faizini yüzde 10,0'dan yüzde 9,50'ye indirmiş, diğer faiz oranlarında ise bir değişiklik yapmamıştır. Bu faiz indirimi ile birlikte öncelikle mevduat faizlerinde sonrasında kredi faizlerinde sınırlı gerilemeler beklenmelidir. Merkez Bankası Haziran ayında da faiz indirimine devam edecektir.

Yaz Aylarında İktisadi Faaliyetler Dalgalanabilir

Haziran ile birlikte yaz aylarına girilmektedir. Yaz aylarına özel mevsimsellik etkisi ile bir hareketlenme olacaktır. Ancak Haziran ayı sonrası Ramazan ayı ile Temmuz ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri ile Ağustos ayında iktisadi faaliyetler daha durağan olabilecektir. Bu nedenle reel kesim ve inşaat sektörü açısından Haziran ayında yakalanacak talep ve alınacak siparişler seviyesi yazın genelini belirleyecektir. İnşaat sektöründeki faaliyetler yaz ayları ile birlikte mevsimsel olarak yine yılın "en üst" seviyelerine çıkabilecektir. Ancak sonrasındaki aktiviteler için şimdilik daha çok belirsizlik bulunmaktadır.

Euro Alanında İnşaat Sektörü Üç Yıl Sonra 2014'de Büyümeye Geçti

Avrupa Birliği ve Euro bölgesinde inşaat sektöründe küçülme üç yıl sürmüş ve 2013 yılında küçülme giderek yavaşlamıştı. 2014 yılı ilk çeyrek döneminde inşaat sektörü 3 yıl aradan sonra yüzde 8,4 büyüme göstermiştir. Bu büyüme inşaat malzemeleri pazarını da genişleme yönünde destekleyecektir.

Ayrıntılı Bilgi
edalga@imsad.org
0216 322 23 00